

05.04.2004

Liikenne- ja viestintäministeriö
Ajoneuvohallintokeskus

AJONEUVOHALLINTOKESKUKSEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2003

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Ajoneuvohallintokeskuksen tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2003 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä liikenne- ja viestintäministeriölle että Ajoneuvohallintokeskukselle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja, JHTT Seppo Akse-linmäki ja valvonut tarkastuspäällikkö Markku Heikkinen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Ajoneuvohallintokeskuksen tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esitystapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvit-

tämiseksi, ovatko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

TULOKESELLISUUDENKUVAUS JA MAKSULLISEN TOIMINNAN KANNATTAVUUSTIEDOT

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritetietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatointa on tarkastettu riskianalyysiin perustuen riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Palvelukyvyn osalta on tarkastettu esitettyjen tietojen riittävyyttä.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritetiedot sekä kustannusvastaavuuslaskelmissa esitetyt tiedot ovat luotettavia ja riittäviä. Palvelukykyä koskevia tietoja voidaan pitää riittävinä.

Maksullinen toiminta on huomattavan ylijäämäistä. Vuonna 2003 maksuperustelain mukaisten julkisoikeudellisten suoritteiden ylijäämä oli 10 milj. euroa tuottojen oltua 49,3 milj. euroa ja kustannusten 39,3 milj. euroa. Markkinasuoritteissa tuotot olivat 6,3 milj. euroa ja kustannukset 3,9 milj. euroa, joten ylijäämä oli 2,4 milj. euroa. Ministeriö on asettanut markkinasuoritteille liiketaloudelliseksi tulostavoitteeksi 1,75 milj. euroa. Vuosina 2002 ja 2001 maksuperustelain mukaisten julkisoikeudellisten suoritteiden ylijäämä oli 8,4 milj. euroa ja 4,6 milj. euroa ja markkinasuoritteiden 2,7 milj. euroa ja 2,2 milj. euroa.

Ajoneuvohallinnossa markkinasuoritteiksi katsotun maksullisen toiminnan osalta on syytä selvittää, onko kysymys todella maksuperus-

telaissa tarkoitetuista markkinasuoritteista vai viranomaisen monopoliasemasta ja julkisoikeudellisista suoritteista.

Vuotta 2004 koskien vuoden 2003 joulukuussa on annettu uusi maksuasetus, jonka yleisperusteluissa on todettu, että osa julkisoikeudellisista suoritteista on säädetty ylijäämäisiksi. Samojen perusteiden voidaan katsoa olleen voimassa aiempinakin vuosina, koska hinnoittelurakenne on ollut samanlainen. Edellä mainittuja suoritteita ovat erityisluonteensa johdosta Itäliikenteen luvat sekä erityiskilvet ja koenumerotodistukset, joiden ylijäämän yhteisvaikutus vuonna 2003 on 4,9 milj. euroa, siten, että ensin mainittu on 3,7 milj. euroa ja kaksi jälkimmäistä yhteensä 1,2 milj. euroa. Loppuosa 5,1 milj. euroa ylijäämän kertymästä johtuu suoritteiden volyyymiylityksistä ja kustannussäästöistä.

Ajoneuvohallintokeskuksen julkisoikeudellisten suoritteiden hinnoittelua ei voida pitää kaikilta osin maksuperustelain 6 §:n mukaisena, vaikka maksuperustelaki antaakin mahdollisuuden erityisestä syystä perittäväksi maksun, joka muuten määrättäisiin suoritteen omakustannusarvoa vastaavaksi, tätä korkeampana. Mikäli edellä mainittujen kolmen suoritteen hinnoittelussa voidaan katsoa olevan kysymys maksuperustelain tarkoittamasta erityisestä syystä, jää muiden omakustannusarvoon hinnoiteltavien julkisoikeudellisten suoritteiden ylijäämäksi vielä 5,1 milj. euroa. Suhteessa 38,8 milj. euron vastaaviin Ajoneuvohallintokeskuksen kustannuslaskelmissaan ilmoittamiin tietoihin ylijäämä on kustannuksista noin 13 %, joten hinnoitteluperusteita on paikallaan tarkentaa.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyysissä sekä tarkastettu laskentatoimen ja tilinpäätöksen sekä tulojen ja verotulojen kannon tarkastuksen yhteydessä.

Sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin olennaista huomautettavaa.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄDÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

**ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALOUDEN
TARKASTUSVIRASTOLLE**

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Ajoneuvohallintokeskuksen tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 13.8.2004 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt hinnoitteluperusteiden oikeellisuuden varmistamiseksi.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Ylitarkastaja, JHTT

Seppo Akselinmäki

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriön kansliapäällikkö
Ajoneuvohallintokeskuksen ylijohdaja
Ajoneuvohallintokeskuksen johtokunnan jäsenet
Valtiokonttori

H/Data/Acldata/Ake/Ake03/tilintark.kert.2.4.2004